

Saul in Endor; zijn dood

Periodethema: Saul
1 Samuël 28 en 31

KERNTEKSTEN

'En Saul vroegde den HEERE, maar de HEERE antwoordde hem niet...' (1 Sam. 28: 6a)

'Dewijl de HEERE van u geweken en uw vijand geworden is.' (1 Sam. 28: 16b)

UITLEG VAN DE KERNTEKSTEN

Saul is bang. Hij is ongehoorzaam aan God.

BEGINSITUATIE

De afgelopen weken hoorden we dat koning Saul David achtervolgde. Vandaag vertellen we aan de kinderen dat Saul naar een waarzegster gaat en sterft.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen over de angst van koning Saul, omdat hij de Heere verlaten heeft. Het is donker in zijn hart.
- De kinderen voorhouden dat ze op de Heere moeten vertrouwen, zoals David deed.
- Leg aan de kinderen uit wat het verschil is tussen het hart van David en het hart van Saul (licht/donker)

INDELING

- Saul is bang, omdat het leger van de Filistijnen sterk is.
- God antwoordt hem niet.
- Saul gaat naar een waarzegster die, naar wat Saul denkt, Samuël op laat komen.
- 'Samuël' voorzegt de nederlaag en dood van Saul.
- In de strijd vallen er veel doden onder de Israëlieten, waaronder de zonen van Saul.

- Saul vraagt zijn knecht hem te doden en valt in zijn zwaard als zijn knecht weigert.
- De Filistijnen onteren de lichamen van Saul en zijn zonen.
- De mannen van Jabes begraven hun beenderen en rouwen.

ZINGEN

Psalm 27: 1; 32: 4 (leven van David) en 32: 5 (leven van Saul); 90: 1

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 90: 11 Wie kent de kracht van Gods toorn en gramschap, wie weet hoezeer Hij te vrezen is? Mozes wil zeggen: denk niet gering over de toorn van God. Als je Hem tegen hebt, heb je alle reden om bang voor Hem te zijn.

MATERIALEN

Kaart om de plaatsnamen aan te wijzen.

BORDPLAN

Schrijf de woorden 'donker' en 'licht' op het bord. Praat met de kinderen over kenmerken van beide woorden. Vraag ze in de vertelling op te letten als ze deze woorden horen en kom er aan het einde van de vertelling op terug (zie ook de verwerking).

INTRODUCTIE

Jullie zijn allemaal weleens buiten als het donker is. Dan kun je niet veel zien, zeker niet als er geen straatverlichting is.

BRUGZIN OF BEGINZIN

In onze gedachten gaan we naar de berg Gilboa. Daar is het leger van de Israëlieten, samen met het leger van Achis, de koning van Gath. Er zijn duizenden tenten en duizenden soldaten. Het is er heel donker.

Vertelling

Ineens wordt het zeil van een tent een beetje opgetild. Drie mannen stappen zachtjes naar buiten. Heel stil sluipen ze tussen de tenten door. Hé, die ene man lijkt een beetje op koning Saul! Ja, hij is het echt! Hij ziet er wel anders uit. Je ziet niet dat hij koning is. Hij heeft zich verkleed. *Misschien doe jij dat ook weleens. Dan moet iemand ook goed kijken of je het echt bent.* Waarom doet Saul dat? Waarom gaat hij in de nacht naar buiten? Waar gaat hij naar toe? Saul is bang voor deze oorlog. Kon hij maar aan Samuël vragen wat hij moet doen. Maar Samuël leeft niet meer. Toen was Saul gaan bidden. Hij had aan de Heere gevraagd hoe deze oorlog af zou lopen. Maar de Heere gaf geen antwoord. Toen dacht hij: 'Misschien geeft de Heere mij vannacht een droom en krijg ik op die manier antwoord!' Maar dat gebeurde ook niet. Toen dacht hij aan de priesters, die hij had laten doden. O, niemand kan hem helpen!

Misschien denk je: Waarom geeft de Heere geen antwoord? Omdat Saul niet echt tot Hem bad. Hij had geen geloof in zijn hart. Had Saul maar laten zien dat hij spijt, berouw had van al zijn zonden. Dan had de Heere zeker naar hem willen luisteren! Het is in het hart van Saul zó donker! Saul dient de Heere Jezus niet. Weet je wie je dan dient? De duivel. De duivel wordt in de Bijbel de 'vorst der duisternis' genoemd. De duivel is de koning van de duisternis! Nu Saul geen antwoord van de Heere krijgt, gaat hij antwoord vragen aan de duivel.

SAUL GAAT NAAR EEN WAARZEGSTER DIE, NAAR WAT SAUL DENKT, SAMUËL OP LAAT KOMEN

Daar gaan de drie mannen, door de donkere nacht. Zachtjes sluipen ze langs het grote leger van de Filistijnen. Dan komen ze bij een klein dorpje, Endor. Saul! Wat ga je nu toch doen? Hier woont een waarzegster! Een vrouw, die kan vertellen wat er in de toekomst gebeuren zal. Saul weet dat waarzeggers dienstknechten van de duivel zijn. Ze kunnen de toekomst voorspellen, omdat ze naar de duivel luisteren. Saul heeft zelfs alle waarzeggers uit het land weggedaan! Dat moest van de Heere.

Saul klopt op de deur. De waarzegster doet open. Saul vraagt of ze voor hem de toekomst wil voorspellen door met iemand te praten die gestorven is. De vrouw is bang. Ze zegt: 'Jullie weten toch wat Saul gedaan heeft met de waarzeggers? Ze zijn allemaal uitgeroeid! Waarom willen jullie me nu vangen en doden?' De vrouw denkt dat Saul en zijn knechten spionnen zijn van de koning. Koning Saul wil zo graag dat deze vrouw de toekomst voorspelt! Hij zegt: 'Ik zweer bij de Naam van de Heere dat u niet gestraft zult worden.' Saul misbruikt de Naam van de Heere. Als je aan de duivel om raad vraagt, moet je de Naam van de Heere niet gebruiken. De Heere en de duivel, die horen niet bij elkaar. De vrouw vertrouwt hem en vraagt met wie Saul wil praten. Saul zegt dat hij graag met Samuël wil praten. Met Samuël? Dat kan toch niet! Het lichaam van Samuël is in het graf bij Rama. Zijn ziel is in de hemel. De vrouw gaat naar een andere kamer. Een waarzegster deed allerlei geheimzinnige dingen. Ze prevelde vreemde woorden en soms werden er kruiden gebrand. Weet je wat zo bijzonder is? Er staat niet in de Bijbel wat de vrouw in deze kamer gedaan heeft. Daar moet je dan ook maar niet nieuwsgierig naar zijn.

'SAMUËL' VOORZEGT DE NEDERLAAG EN DOOD VAN SAUL

Plotseling roept de vrouw: 'Ik zie een oude man met een profetenmantel om!' Tegelijk zegt ze: 'Ik zie nu ook dat u de koning bent! Waarom hebt u zich voor mij vermomd?' Saul huivert. Die oude man, denkt hij, is Samuël! Hij buigt diep voor hem. Nee, hij buigt voor de duivel! Samuël begint te spreken. Dat is natuurlijk niet waar. Het is de duivel, die net doet alsof Samuël er is. Samuël vraagt, eigenlijk vraagt de duivel dat dus, wat er is en waarom hij door Saul wordt verstoord. Saul zegt: 'Ik ben zo bang! Het leger van de Filistijnen is zo groot en machtig. De Heere heeft mij verlaten. Hij antwoordt niet meer. Wilt u mij vertellen hoe dit af zal lopen?'

IN DE STRIJD VALLER ER VEEL DODEN ONDER DE ISRAËLIETEN, WAARONDER DE ZONEN VAN SAUL

Dan zegt Samuël, de duivel, dat het slecht zal aflopen, omdat Saul niet naar de Heere heeft willen luisteren. Er zal een andere koning komen, David. Saul zal de oorlog verliezen en hij en zijn zonen zullen sterven. Saul valt van schrik op de grond. Wat een vreselijke woorden heeft hij gehoord! Hij heeft geen kracht meer in zijn lichaam, hij is helemaal uitgeput. Dat komt ook omdat hij de hele dag en nacht geen brood heeft gegeten. Daar komt de vrouw weer aan. Ze zegt: 'Ik heb mijn leven gewaagd door naar u te luisteren, maar luistert u dan nu ook naar mij en eet dit brood zodat u kracht krijgt om weer terug te gaan.'

Saul wil dat niet. Maar zijn knechten zeggen: 'Doe het maar koning, u moet echt iets eten.' Ook de vrouw zegt het nog een keer en dan luistert Saul. Hij staat op van de grond en gaat op de rustbank zitten. De vrouw slacht snel een kalf. Van meel maakt ze ongezuurde broden. Saul en de knechten eten dat op. Dan gaan ze weg bij de vrouw, de donkere nacht in. Wat is het ook donker in het hart van Saul.

SAUL VRAAGT ZIJN KNECHT HEM TE DODEN EN VALT IN ZIJN ZWAARD ALS ZIJN KNECHT WEIGERT

Ga je weer mee, naar de berg Gilboa? Je ziet het wel hè: het gaat niet goed met de strijd. Het leger van de Filistijnen is zo sterk! Dat leger gaat winnen. Heel veel Israëlieten sterven. Kijk, er zijn al mannen van het leger van de Israëlieten die wegvluchten. Saul en zijn drie zonen blijven doorvechten. Wat zijn ze dapper! Maar het lukt niet. De drie zonen van Saul worden door de Filistijnen doodgeslagen. Ook Jonathan sterft. Is dat erg voor hem? Nee! Jonathan mag naar de Heere, in de hemel. Daar mag hij altijd bij de Heere Jezus zijn, Die hij zo lief heeft. Daar is hij altijd gelukkig! Saul vecht nog door. De Filistijnen achtervolgen hem. Ze halen hem in en schieten op hem met hun pijlen. O, wat is Saul bang! Hij weet dat het niet lang meer zal duren voordat de vijanden hem gevangen zullen nemen. Dat wil hij niet! Ze zullen met hem spotten en hem daarna doden. Snel bedenkt Saul iets. Naast hem loopt zijn wapendrager. Die probeert de koning te beschermen. Saul zegt tegen de knecht: 'Trek je zwaard en steek mij dood. Anders zullen ze met mij spotten.' De wapendrager kijkt bang. Hij wil de koning niet doden, dat durft hij niet! Saul kijkt nog eens om zich heen. Is er echt geen vluchtweg meer? Nee, nergens ziet hij uitkomst! Dan gebeurt dat vreselijke: Saul zet zijn zwaard op de grond, met de punt omhoog. Dan laat hij zich in dat zwaard vallen en doodt zichzelf. Dat is het einde van de koning van Israël. Een vreselijk einde, omdat hij de Heere verlaten heeft. De wapendrager ziet het gebeuren. Hij neemt ook zijn zwaard en doet precies hetzelfde. Ook hij sterft. Dan is de strijd voorbij. Het volk heeft geen koning meer. De Filistijnen hebben gewonnen. Ze achtervolgen de soldaten van Israël, die wegvluchten. Zelfs tot in de steden en dorpen waar ze wonen.

DE FILISTIJNEN ONTEREN DE LICHAMEN VAN SAUL EN ZIJN ZONEN

De volgende dag gaan de Filistijnen weer terug naar het slagveld. Ze zoeken of er bij de dode lichamen nog dingen zijn die ze goed kunnen gebruiken. Ze komen ook bij de lichamen van Saul en zijn drie zonen. Dan gebeurt er weer iets ergs. Ze onthoofden Saul en nemen zijn hoofd en wapens mee naar hun land, naar de tempel van hun afgod Dagon.

De Filistijnen willen Dagon daarmee danken, omdat ze denken dat Dagon de overwinning aan hen heeft gegeven. De lichamen van Saul en zijn zonen hangen ze aan een muur in de stad Beth-San. Nu kunnen alle mensen zien hoe het afgelopen is met de koning van Israël en zijn zonen.

DE MANNEN VAN JABES BEGRAVEN HUN BEENDEREN EN ROUWEN

Weer is het nacht. Hé, er lopen mannen buiten. Wat gaan die doen? De oorlog is toch al voorbij? Die mannen komen uit Jabes in Gilead. Saul heeft hun stad verlost van de Ammonieten. Wat waren de mensen in de stad dankbaar dat koning Saul hen had geholpen! De mannen uit de stad hebben gehoord van het vreselijke verlies. Ze hebben gehoord dat de Filistijnen het lichaam van Saul en zijn zonen aan de muur van Beth-San hebben gehangen. Ze vinden dat zó erg! 'Weet je wat?' zeggen ze, 'we gaan de lichamen halen!' Nou, dat is erg gevaarlijk! Als de Filistijnen het zien, dan zullen ze zeker moeten sterven! Toch doen ze het. Kijk, daar gaan ze! Ze steken de Jordaan over. Dan zijn ze in Beth-San. Zachtjes halen ze de vier lichamen van de muur. Ze nemen de lichamen mee naar hun eigen stad, naar Jabes. Daar verbranden ze de lichamen. Dat doen ze zodat de Filistijnen de lichamen later niet op kunnen graven. Daarna begraven ze de beenderen van Saul en zijn zonen onder een boom. Wat een dappere mannen! De mensen die in Jabes wonen, vasten zeven dagen. Dat betekent dat ze weinig eten en drinken. Dat doen ze omdat ze verdrietig zijn, omdat Saul en zijn zonen gestorven zijn.

AFSLUITING

Waarom staat deze geschiedenis in de Bijbel? Om jou te waarschuwen! In de Bijbel staat dat Saul 'in zijn overtreding stierf'. Dat betekent dat zijn zonden niet vergeven waren. Toen Saul stierf, had hij geen nieuw hart. Nu is hij voor altijd in de plaats waar alleen maar pijn en verdriet is, de hel. De Heere had heel veel geduld met Saul gehad. De Heere wilde het graag licht maken in zijn hart. Maar Saul wilde dat niet.

Kijk nog eens naar het bord! Is het in je hart donker of licht? Vergeet die vraag niet. Denk er elke dag aan! Is het nog donker in je hart? Vraag aan de Heere om een nieuw hart. Hij wil het ook in jouw hart graag licht maken.

VERWERKING

- Lees met elkaar uit de Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 95. Praat met elkaar over afgoden. Laat de kinderen opnoemen wat een afgod is en wat ons van God af kan houden.

Vergeet niet te spreken over de grootste afgod:
'ik'.

- Praat door over de woorden op het bord. Is het in het hart van de kinderen donker of licht?